

DR. KOVÁCS GÉZA

1928–2009

Kovács Géza 1928. április 22-én Böhönyén született. 1948-ban érettségizett a kaposvári Kereskedelmi Középiskolában. 1952-ben a Közgazdaságtudományi Egyetem agrár-szakán végzett. 1958-tól egyetemi doktor, 1961-től a közgazdaságtudomány kandidátusa, 1968-tól doktora. 1969 óta egyetemi tanár.

1952. július 1. és 1996. július 1. között egyetemünk oktatója, 1996. október 1-jétől 2009. március 15-én bekövetkezett haláláig professzor emeritusa. Mindvégig a Népgazdaság Tervezése Tanszéken, illetve annak jogutódján és a Jövő kutatás Tanszéken dolgozott.

1962–1965 között az Általános Közgazdasági Kar dékánhelyettese, 1965–1968 között dékánja. 1967–1971 között a Népgazdaság Tervezése Tanszék tanszékvezetője, majd 1989-ig a Futurológia, később Jövő kutatás Osztály vezetője. 1971–1975 között egyetemünk szakszervezeti bizottságának elnöke. Jelentős szerepe volt az 1960-ban beindult *terv-matematika* szak alapításában, a szociológiai képzés egyetemi meghonosításában és a *Népgazdasági információs rendszerek* tárgy oktatásának bevezetésében. A távlati szemlélet hangsúlyozásával megújította a tanárképzést is. 1967-től ösztöndíjasgyakornok-rendszer kiépítésével folyamatosan erősítette az egyetem szakmai kapcsolatát az Országos Tervhivatallal, valamint más minisztériumi főhatóságokkal.

1968–1971 között az MTA Tudományos Minősítő Bizottsága (TMB) Közgazdasági Szakbizottságának titkára, majd három éven át az MTA TMB Plénium tagja. 1974–1978 között a *tudományos-technikai forradalom* akadémiai kutatási főirány koordinációs tanácsának elnöke.

A jövő kutatás hazai művelésének kezdeményezője volt. Hazánkban és külföldön is őt tekintik a magyar jövő kutatás mint tudományterület megalapítójának. Bátor kiállásával és kiváló tudományszervezői tevékenységével elérte, hogy e tudományterület – egyetemi és akadémiai körökben egyaránt – létjogosultságot kapjon. A jövő kutatás és a tervezés közötti kapcsolat megfogalmazásával új dimenziót adott a tervezés tudományának és gyakorlatának is. 1976 és 1988 között a Magyar Tudományos Akadémia IX. osztálya Jövő kutatási Bizottságának alapító elnöke volt. Elnöksége alatt a bizottság három magyar jövő kutatási konferenciát rendezett (amelyeknek ő volt az eszmei irányítója), az MTA Elnöksége számára elkészítette a jövő kutatás tudományterület helyzetjelentését, és a Jövő kutatási Bizottság tagjaival együtt vizsgálta a világmodellek hazai jelentőségét.

Az 1970-es évek második felétől 1998-ig szervezte és vezette az egyetemen az MTA által támogatott *Nagy távlatú komplex jövő kutatás* kutatócsoportot. Felkarolta azokat a törekvéseket, amelyek arra irányultak, hogy a jövő kutatást a Közgazdaságtudományi Egyetemen kívül más hazai egyetemeken is műveljék, és azokon is elfogadottá válják.

2005-ben történt visszavonulásáig tagja volt az MTA Regionális Tudományos Bizottságának. Három éven át ellátta a KGST Tudományos-Műszaki Fejlődés Programozási Munkabizottságának elnöki feladatait. Szerteágazó tanácsadói tevékenysége alapján személyiségét és tudását a legkülönbözőbb szakmai közösségek is elismerték.

180 tanulmánya jelent meg magyarul és különböző idegen nyelveken, hét önálló könyve van (Gazdaságpolitikai célok és a mechanizmus 1968; A nagy távlatok és a tervezés, 1970; A jövő kritikus elágazási pontjai, 1975; Jövőkutatás és társadalmi tervezés, 1979; Globális problémák – hazai perspektívák, 1983; Nagytávlatú fejlődéstendenciák – Magyarország 2020-ig, 1985; Modernizáció és szociális biztonság, 1996). Ezen kívül két önálló jegyzete, két társszerzőkkel írt tankönyve és két, OTKA-kutatáson alapuló, jelentősebb szerkesztett munkája (Közép- és hosszú távú stratégiák összekapcsolásának lehetőségei és korlátai, 1997; Előttünk és mögöttünk az ezredforduló, 2001) fémjelzi nevét.

Munkájáért számos kitüntetésben részesült, többek között 1995-ben Szent-Györgyi Albert-díjban, 1999-ben az OTKÁ-ban végzett tevékenységéért Ipolyi Arnold Tudományfejlesztési Díjban részesült. A Budapesti Corvinus Egyetem szenátusa a magyar jövőkutatás megalapításáért és tudományos műveléséért, életművének elismeréséül 80. születésnapja alkalmából a Budapesti Corvinus Egyetem Aranyérme kitüntetést adományozta Kovács Gézának.

Igazi tudomány- és iskolateremtő személyiség volt, aki a fiatalokat a kutatómunka minden fázisába bevonta. Munkáját őszinte hivatástudat, ötletgazdagság, a jövőkutatás melletti szakmai elkötelezettség, pontosság és megbízhatóság jellemezte. Kiváló kapcsolatépítő tulajdonságával sok embert állított a jövőkutatás mellé. Szeretetre méltó, értékes ember volt.

Halálával az intézményesült magyar jövőkutatás alapítóját, egyetemünk elkötelezett tanárát és sokunk tisztelt és szeretett professzorát veszítettük el. Emlékét és szellemi hagyatékát kegyelettel megőrizzük.

NOVÁKY ERZSÉBET